

Kurt Vegard Sommervold
Steinan 86
7150 STORFOSNA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Carina Ulsund, +4773 19 92 33

Kråkvågsvaet fuglefredningsområde og foreslått marint verneområde Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden - dispensasjon til mudring - Kurt Vegard Sommervold - Ørland kommune

Det vises til søknad av 04.07.2019 om mudring i Litj-sundet på Storfosna. Området ligger innenfor Kråkvågsvaet fuglefredningsområde.

Vedtak

Med hjemmel i Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 44 og § 48, har Fylkesmannen i Trøndelag fattet følgende vedtak:

Kurt Vegard Sommervold gis dispensasjon til mudring i Litj-Sundet i Kråkvågsvaet fuglefredningsområde og det foreslåtte marine verneområdet Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden.

Vilkår for dispensasjonen

1. *Dispensasjonen gjelder for perioden 10.09.2019-15.04.2019 og 15.07.2020-01.01.2021.*
2. *Dispensasjonen gjelder mudring i Litj-sundet, samt bruk av maskiner for utføring av mudringen, se vedlegg 1.*
3. *Dispensasjonen gjelder uttak av maks 300 m3 sand. Massene skal brukes til eget bruk og/eller til urnelunden på kirkegården på Storfosna.*
4. *Eventuelle skader skal repareres for tiltakshavers regning*
5. *Det skal vises hensyn til plante- og dyrelivet under aktiviteten*
6. *Det må ikke brukes utstyr som forurensrer under tiltaket.*
7. *Eventuelle kjøreskader må rettes opp etter tiltaket er utført.*
8. *Det skal gis beskjed til Forvaltningsmyndigheten (pr epost) når tiltaket starter og er avsluttet.*

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskrift for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde. Søker må i tillegg innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknaden

Kurt Vegard Sommervold søker om dispensasjon til mudring i Litj-sundet mellom Kalven og Steinan på Storfosna, for å bedre vanngjennomstrømmingen i Vågen.

Vågen er en terskelfjord med 7 m dybde i Stor-sundet og 28 m på største dybde i bassenget innenfor. Valen over til Fosenfjellet ble lukket med fylling og vei på 1960-tallet. Litjsundet faller tørt ved lavvann. Det blir grunnere over tid som følge av at sjøen legger opp skjellsand.

Mudringen skal skje ved å grave en kanal i 100-150 m lengde midt i sundet (bilde 1). Dette tilsvarer ca. 2-3 m³ masse pr løpemeter. Frakt av maskiner vil skje via driftsveien og fjæra.

Det er planlagt å flytte massene over til den nye urnelunden som skal anlegges på kirkegården på Storfosna.

Bilde 1: Viser hvor det skal mudres.

Kilde: søknad

Verneformål og områdebeskrivelse

Kråkvågsvaet fuglefredningsområde ble fredet ved kongelig resolusjon av 23. desember 1983.

Forvaltningsmyndigheten er Fylkesmannen i Trøndelag.

Formålet med fredningen er å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området, særlig av hensyn til hekkende og overvintrende lom, dykkender og vadefugl. Forvaltningsplanen for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde ble godkjent 16.02.2018.

Forslag om vern av Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden marine verneområde ble sendt ut på høring den 11.06.2019. I forslaget er det foreslått følgende verneformål for området:

Formålet med Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Det er en målsetning å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåkning.

Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden er et variertområde bestående av store grunnområder med skjellsand- og mudderbunn, samt dypere partier bestående av rike tareskoger og koraller. Verneverdiene knyttes til bevaring av helheten i Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden, områdets økologiske funksjon som med sine varierte naturtyper, gir et relativt rikt og mangfoldig plante- og dyreliv og som igjen gjør området til et svært viktig leve- og næringssøksområde for fugl og fisk.

Verneformålet knytter seg til overflaten, sjøbunnen og vannsøylen.

Kråkvågsvaet fuglefredningsområde har også Ramsar-status og IBA-status (Important Bird and Biodiversity Areas). Området har et mangfold av naturtyper og biotoper som legger grunnlaget for en rik fuglefauna, da særlig av rastende hekkefugler som ender og vadere, mange av disse rødlistede. Særlig vadere oppholder seg mye på mudderflatene der de leter etter bunndyr. Eksempler på arter som kan opptre i store antall er polarsnipe (EN), tundrasnipe, sjøorre (VU), ærfugl (NT), gravand, tjeld, vipe (EN), brushane (EN) og sandlo.

Området der hvor omsøkte tiltak skal utføres består av arealer med skjellsand (verdi B) og bløtbunn (verdi A) (Naturbasen). Disse naturtypene er svært viktige funksjonsområder for både fugl og fisk og andre marine arter. Befaring i området 23.august 2019 viste en meget stor forekomst av skjellsand, mye døde store skjell (spesielt knivskjell og blåskjell). Det var tydelig at mye skjellsand har samlet seg opp i sundet. Trolig pga at valen over til Fosenfjellet ble lukket med fylling og vei på 1960-tallet.

Hjemmelsgrunnlag

1. Forskrift for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde, kapittel IV nummer 2.
2. Naturmangfoldloven §§ 8 – 12, § 44 og § 48.
3. Forvaltningsplan for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde i Ørland kommune 2018-2028 (av 16.02.2018).

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen i Trøndelag meldte den 26.06.2017 oppstart av marint vern, etter naturmangfoldloven § 39, i sjøområdet Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden i Ørland og Bjugn kommuner. I henhold til § 44 i naturmangfoldloven (tiltak ved igangsatt saksbehandling) kan et forvaltningsorgan uten videre avslå en søknad om tillatelse mv. til et tiltak i et område som inngår i verneforslaget. Tillatelsen kan bare gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget. I høringsforslaget for Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden marine verneområde er aktiviteter som graving, mudring og sprengning i utgangspunktet forbudt, jf. § 3 bokstav c.

I henhold til kapittel IV nummer 2 i forskriften for det eksisterende verneområdet Kråkvågsvaet fuglefredningsområde er det ikke tillatt med tiltak som kan endre de naturgitte produksjonsforhold eller forringe fuglenes livsmiljø, som for eksempel graving og sprengning. I henhold til forvaltningsplanen for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde skal uttak av sand begrenses da skjellsand ofte har en rik fauna, og kan fungere som gyte- og oppvekstområde for flere dyrearter. Skjellsand er også sjelden og regnes som en ikke-fornybar ressurs.

Når det gjelder motorferdsel så sier ikke forskriften noe direkte om motorferdselsforbud. Men kapittel IV nummer 1 sier blant annet at fugler er fredet mot unødige forstyrrelser. Motorisert ferdsel kan i mange tilfelle være en unødige forstyrrelse for fugl. I henhold til forvaltningsplanen for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde skal det tas hensyn til fuglelivet under hekketiden.

Forvaltningsmyndigheten har dermed mulighet til å avslå søknad om motorisert ferdsel i fuglefredningsområde hvis det er forstyrrende for fugl, for eksempel i hekketiden.

Jf. § 48 i naturmangfoldloven kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Som nevnt tidligere er skjellsand en ikke-fornybar ressurs som er viktig for arts mangfoldet i sjøen (§ 8 i nml). Det er derfor satt vilkår om at uttaket gjelder totalt maks 300m³ i en gitt periode. Uttaket må også skje utenfor hekketiden som er en sårbar periode for fugl (§ 9 i nml). Det er også satt vilkår om at det skal brukes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i nml. Eventuelle skader må også erstattes av tiltakshaver, jf. § 11 i nml. Det er ikke gitt noen flere dispensasjoner på uttak av sand i vågen, så tiltaket vil trolig ikke ha noen stor samlet belastning på området, jf. § 10 i nml.

I søknaden, samt i samtaler med Ørland kommune, sies det at Litj-sundet har blitt tettet igjen som følge av at valen over til Fosenfjellet ble lukket med fylling og vei på 1960-tallet. Dette skal ifølge søker og kommunen ha ført til dårligere vannkvalitet inne i vågen. Befaring i august 2019 fant ingen indikasjoner på dårlig vannkvalitet inne i vågen. Men det ble ikke tatt noen vannprøver. Flyfoto fra 1969 viser heller ingen stor forskjell på området sammenlignet med dagens tilstand. Så det er usikkert på om tiltaket vil ha noen effekt på tilstanden inne i vågen. Forvaltningsmyndigheten har utført befaring av området før mudringen starter og vil også gjennomføre en befaring etter tiltaket er utført for å se om mudringen har hatt noen positiv eller negativ effekt på vågen.

I henhold til søknaden skal massene brukes til den nye urnelunden på kirkegården på Storfosna. Fylkesmannen mener at det vil være mer klimavennlig å benytte masser fra nærområdet enn å frakte masser fra fastlandet.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens Kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Trøndelag, innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Carina Ulsund
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Ørland kommune Postboks 401 7129 BREKSTAD

Vedlegg 1

Bilde A: Firkant viser hvor tiltaket skal skje. Grønnstrek viser vernegrensen for Kråkvågsvaet fuglefredningsområde.